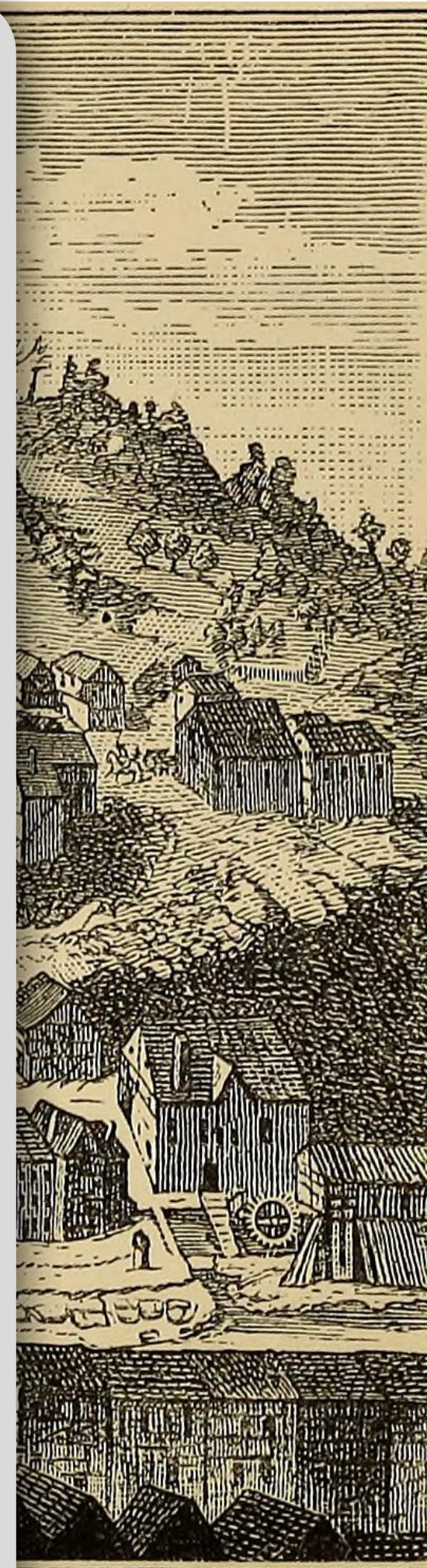

VĚŽ

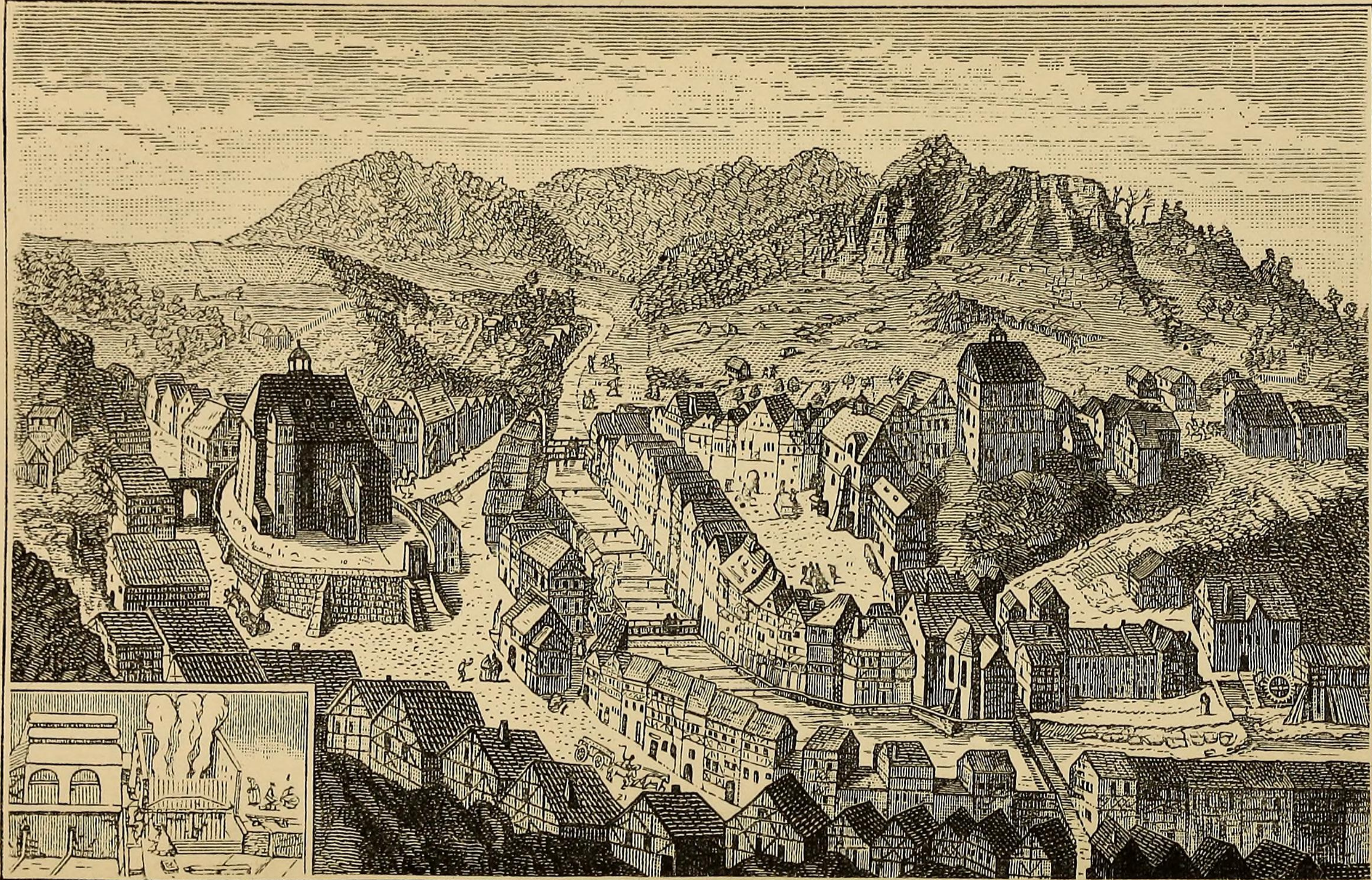
Obsah

Analytická část	5
Význam objektu v rámci města	6
Doporučený harmonogram etap	7
 Návrhová část	9
Výtah a vstup z tržiště	10
Vyhlídkové plato	11
Interiér věže	12
Interiér podzemí plata	13
Návrh interiéru a řešení detailů	15
 Shrnutí	17

Identifikační údaje zpracovatele studie

Architektonické řešení
Kancelář architektury
města Karlovy Vary, p.o.
Nám. M. Horákové 2041
361 20 Karlovy Vary
www.kamkv.cz
info@kamkv.cz

Ing. arch. Karel Adamec

N.A. v. R. Brenden.

KARLSBAD.

Page 121.

Analytická část

Význam objektu v rámci města

Historie věže

Z malého hradu se dochoval pouze silně přestavěný donjon, na který na severozápadě navazoval palác doložený archeologickým průzkumem. Donjon či donžon je věž převážně čtvercového nebo obdélníkového půdorysu. Šlo o věže obytné, ale v případě potřeby mohly sloužit i jako věže útočištné.

Plato Zámeckého vrchu je spolu s budovou Zámecké věže jednou z klíčových urbanistických hodnot soudobého centra lázeňské čtvrti, která je spojena s historickou identitou Karlových Varů. Gotický původ Zámecké věže - relikť původního hrádku na skalním ostrohu, který spadá do 14. století, vznikl v době založení města Karlem IV. Věž a přilehlé objekty prošly v průběhu času mnoha úpravami, postupně se z obranné stavby stala stavba čistě reprezentační, včetně vyhlídkového plata. Dnes je objekt společně s jeho sklepením i přes vrstvy pozdějších úprav hmotnou připomínkou středověkého původu města Karlovy Vary. Z důvodu komfortní dostupnosti navršil byl z Tržiště počátkem 20. století dle projektu vídeňského architekta F. Ohmanna k věži přistavěn výtah, který se stal dnes již neodmyslitelnou součástí vertikální veřejné dopravy ve městě, podobně jako jeho lanové dráhy. Mezi nejsilnější stránky komplexu věže, plata a výtahu patří bezpochyby historická podstata, významná poloha v historickém centru a nejvyšší pozice terasy na Zámeckém vrchu, která nabízí řadu zajímavých výhledů na centrum lázeňské čtvrti. Pro zvýšení atraktivity této významné lokality v centru města je třeba revitalizovat prostranství terasy a uvažovat o atraktivní funkční náplni historického objektu Zámecké věže s jejím specifickým přístupem veřejným výtahem.

Na tomto místě je třeba podotknout, že i sousední prostranství – níže položené terasy Zámeckého vrchu, které svojí prostorovou kompozicí a architektonickým významem utváří genius loci Zámeckého vrchu, je potřeba revitalizovat soudobými zahradními úpravami jako celek a zpřístupnit je veřejnosti.

Je na místě tento autentický památkový komplex využít společně s plánovaným archeologickým průzkumem podzemí plata pro veřejnou prezentaci středověké historie města podle návrhu architektonické studie Ing. Kouby z října roku 2017 v kombinaci s revitalizací veřejného prostranství plata.

Současnost věže

Komplex je sestaven ze tří prvků: samotného objektu věže, výtahu plata Zámeckého vrchu, tedy veřejného prostoru před věží. Aktuálně je věž využita pro výstavní expozice, jedna výtahová klec je veřejností omezeně využívána, neboť její přístup je zakryt nevhodnou funkcí prodejního stánku suvenýrů ve vstupním prostoru dolní stanice Tržiště. Plato Zámeckého vrchu - veřejné prostranství a nástupní prostor horní stanice výtahu - a Zámecké Věže je navzdory svým významným městským atributům v současnosti nevhodně využito jako parkovací plocha.

Zámecká věž fungovala v nedávné minulosti jako kavárna s vyhlídkou a s tímto provozem se uvažuje i po rekonstrukci. Zámecký výtah má být rozšířen o druhou výtahovou klec a jeho vstup na dolní stanici má být v prostoru Tržiště pro lepší orientaci veřejnosti akcentován. Pod platem Zámeckého vrchu se počítá s archeologickým průzkumem, jehož výsledek by měl být součástí prezentace zvažované muzeální expozice. Projekt architektonické studie revitalizace komplexu Zámecké věže a její transformace na muzeum od Ing. V. Kouby, předložený Kanceláři architektury, vzbuzuje otázky především k navrhované etapizaci, k technické náročnosti navrhovaných stavebních úprav a složitosti řešení některých architektonických prvků a s tím související finanční náklady. Finanční náročnost stavebních úprav a realizace muzeální prezentace je v současnosti odhadnuta na zhruba 100 milionů Kč.

Doporučení KAM KV°

KAM KV° navrhuje přehodnotit některé části návrhu stavebních úprav, které se jeví jako zbytečně komplikované, tedy i nákladné a jejichž přidaná hodnota je z funkčního i prostorového hlediska sporná, např. bourání původní přístavby a stavba nové, obnova střechy nad výtahem, pro jejíž prostor se potom jen těžko hledá smysluplné využití, stropní konstrukce budoucího podzemního muzeálního prostoru, stavební úpravy dolní stanice apod.

Vzhledem ke stávajícím specifickým prostorám komplexu, které funkčně podmiňují prohlídkovou trasu budoucího muzea, navrhuje KAM KV° i navrhovaný koncept muzeální expozice přehodnotit dle principu „méně je více“ a přiblížit návštěvníkům svou autenticitou středověký význam místa podložený archeologickým průzkumem a prezentovat ho ve veřejném prostoru. Myšlenka vylíčit na už tak kapacitně omezeném prostoru a přístupu 750letou historii města i za pomoci moderních audiovizuálních technologií je z našeho pohledu velmi ambiciózní.

Je na zváženou, zda není příhodnější zjednodušit a provozovat expozici volným přístupem bez nutné provozní a kontrolní infrastruktury jako doplněk veřejného prostoru pro návštěvníky s kombinací denního kavárenského provozu.

Je nesporné, že město potřebuje mít ve svém středu kultivovaná atraktivní veřejná prostranství, která jsou přívětivá a vybízejí občany a návštěvníky k zastavení se, a veřejné budovy, které jsou vizitkou města.

Všechny tyto prvky jsou předmětem investic, které je třeba volit uvážlivě i s ohledem na finanční možnosti města. Z tohoto důvodu je třeba hledat řešení, která v první řadě maximálně obnoví a využijí již existující hodnoty a nové prvky, které bude třeba podrobit diskuzi o tom, jestli přináší novou přidanou hodnotu a dlouhodobý efekt, který podmiňuje investiční a provozní náklady.

Doporučený harmonogram etap

1. výtah a vstup z tržiště

Důležitý prvek městské vertikální dopravy. V současnosti je největší bariérou téměř neviditelný vstup z Tržiště, ke kterému se uživatel musí dostat přes stánek se suvenýry.

2. vyhlídkové plato

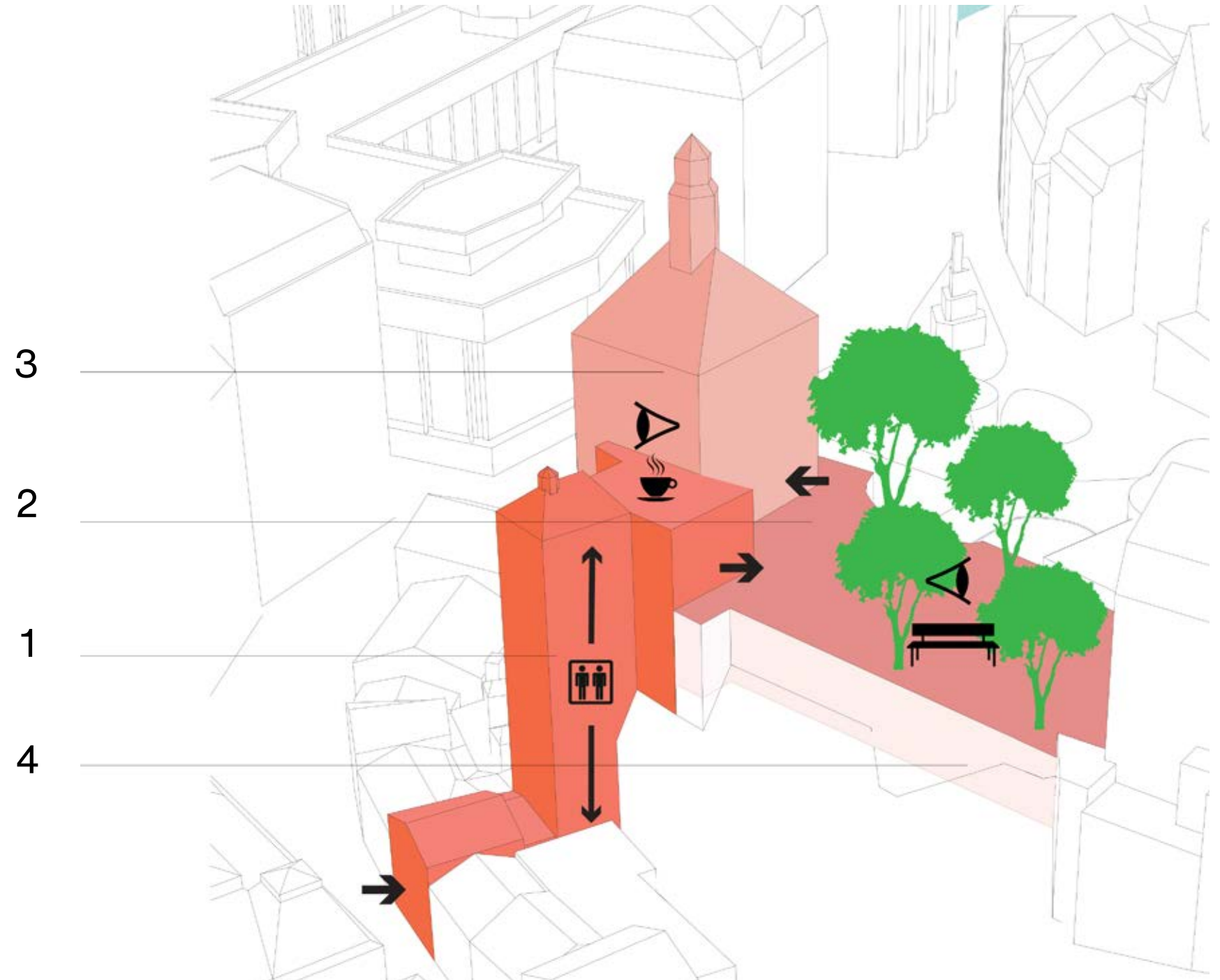
V současnosti využíváno jako parkoviště. Navrátit charakter vyhlídkového a odpočinkového místa. Temporální mobiliář a zahradní úprava.

3. interiér věže

Revitalizace počítá s funkcí kavárny / muzea.

4. interiér podzemí

Vzhledem k technické a finanční náročnosti doporučujeme tento prostor revitalizovat až jako poslední z celého komplexu Zámecké věže.

Návrhová část

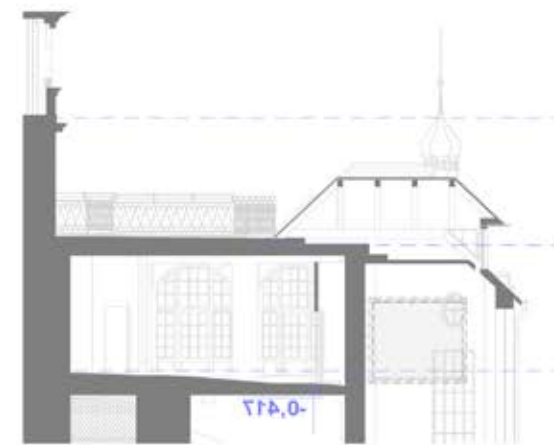
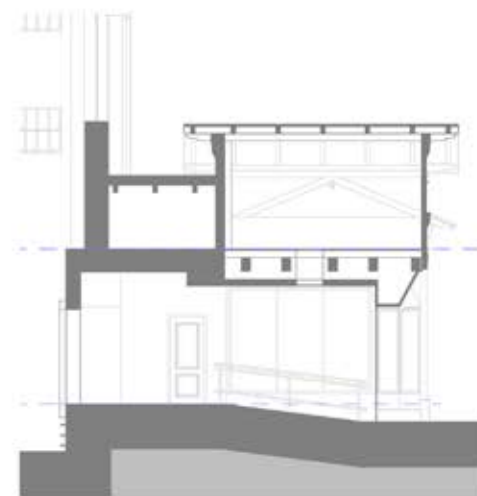
Výtah a vstup z tržiště

etapa 1

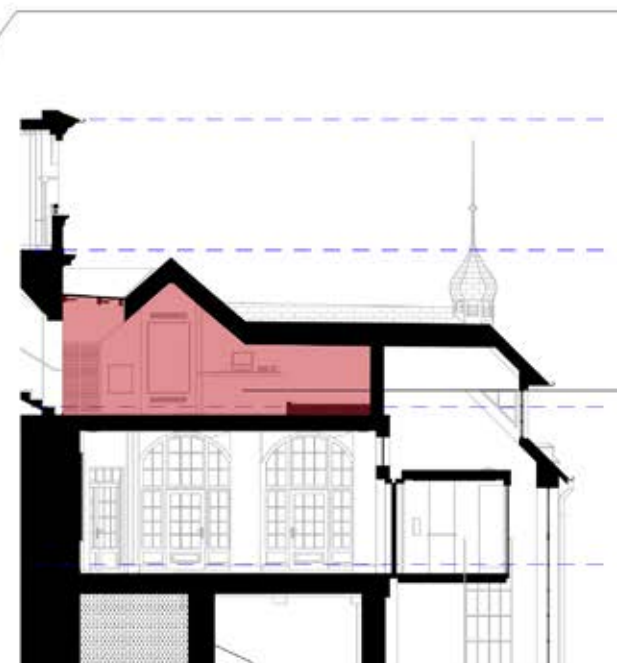
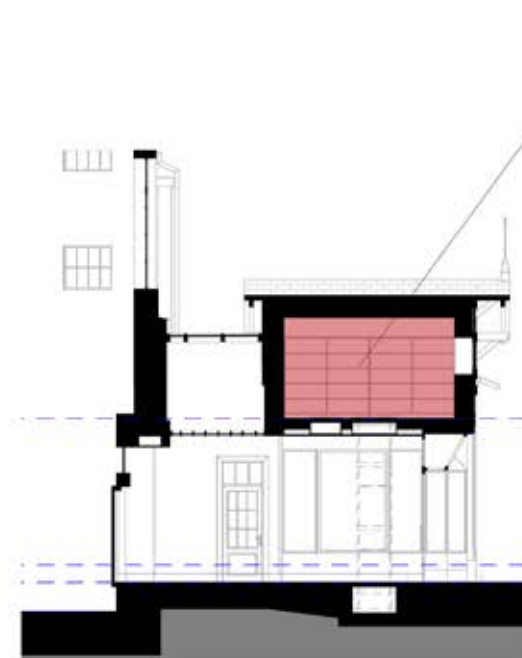
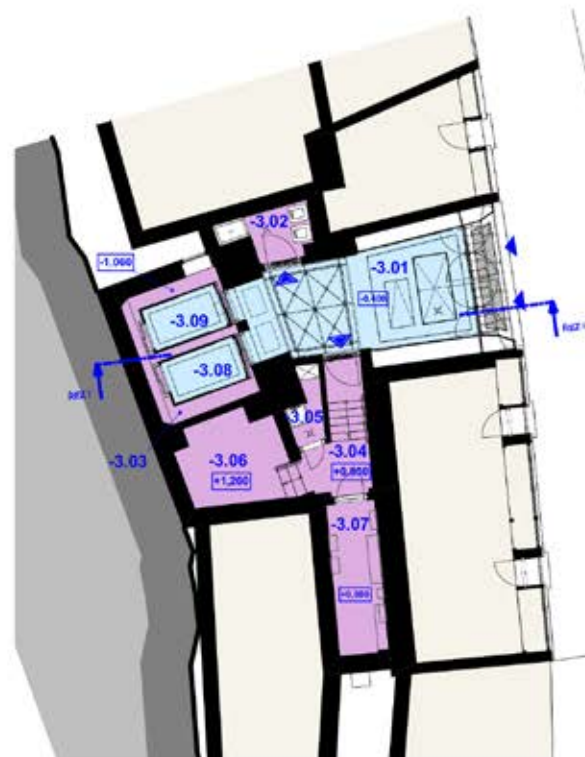
Jsou nutné stavební zásahy ve spodní stanici výtahu, které vyvolávají investiční náklady?

Navrhujeme přiznat původní historickou dřevěnou konstrukci, která by měla být rekonstruována společně s tržními krámkami v sousedství.

stávající stav

návrh

půdorys spodní stanice

řez spodní stanicí

řez vrchní stanicí

funkční využití skladovacích prostor spodní stanice výtahu

Sklad na hlavami procházejících je funkčně nevhodný omezením pěšího provozu zdviží, která sklad obsluhuje. Spíše se nabízí řešit spodní stanici jednoduše jako prostý dřevěný přístřešek nástupního prostoru výtahu proti povětrnostním vlivům.

Navrhujeme skladové prostory na této úrovni funkčně provázat s přilehlými tržními krámkami

funkční využití vrchní stanice výtahu

Zastřešením prostoru, který má potenciál vyhlídkové terasy šikmou střechou, vzniká omezený prostor podkroví - víceúčelový sál s velmi omezenými parametry.

Navrhujeme plochou střechu využívat dál jako vyhlídkovou terasu kavárny.

Vyhlídkové plato

etapa 2

Zrušit parkování vozidel a revitalizovat do podoby vyhlídkové a odpočinkové a restaurační terasy. Do doby archeologického průzkumu vybavit místo temporálním mobiliářem a zahradními úpravami.

Myšlenka přístupu denního světla do podzemí je v protikladu s navrhovanou expozicí a audiovizuální projekcí. Nákladná organická forma střešních světlíků omezuje flexibilní využívání veřejného prostoru a neúměrně zvyšuje pořizovací a provozní náklady.

Pro vstup a výstup z podzemí s ohledem na logistiku výstavního prostoru navrhujeme využít stávající schodiště a integrovat je do budoucího prohlídkového okruhu.

temporální mobiliář

zelená terasa s vyhlídkou

prezentace archeologického průzkumu

Interiér věže

etapa 3

stávající stav

návrh

funkční využití vrchní stanice výtahu

Půdorys ukazuje obtížnost využití nově vzniklého prostoru, který byl popsán na předchozí straně.

nová přístavba nepřináší lepší funkční řešení než původní

Odstraněním původní přístavby vznikl problém nedostupnosti vyšších pater věže, který je řešený přístavbou novou, která ale kromě čistšího designu nepřináší lepší provozní řešení. Doporučujeme schodiště řešit v interiéru věže.

první nadzemní podlaží

druhé nadzemní podlaží

třetí nadzemní podlaží

Interiér podzemí plata

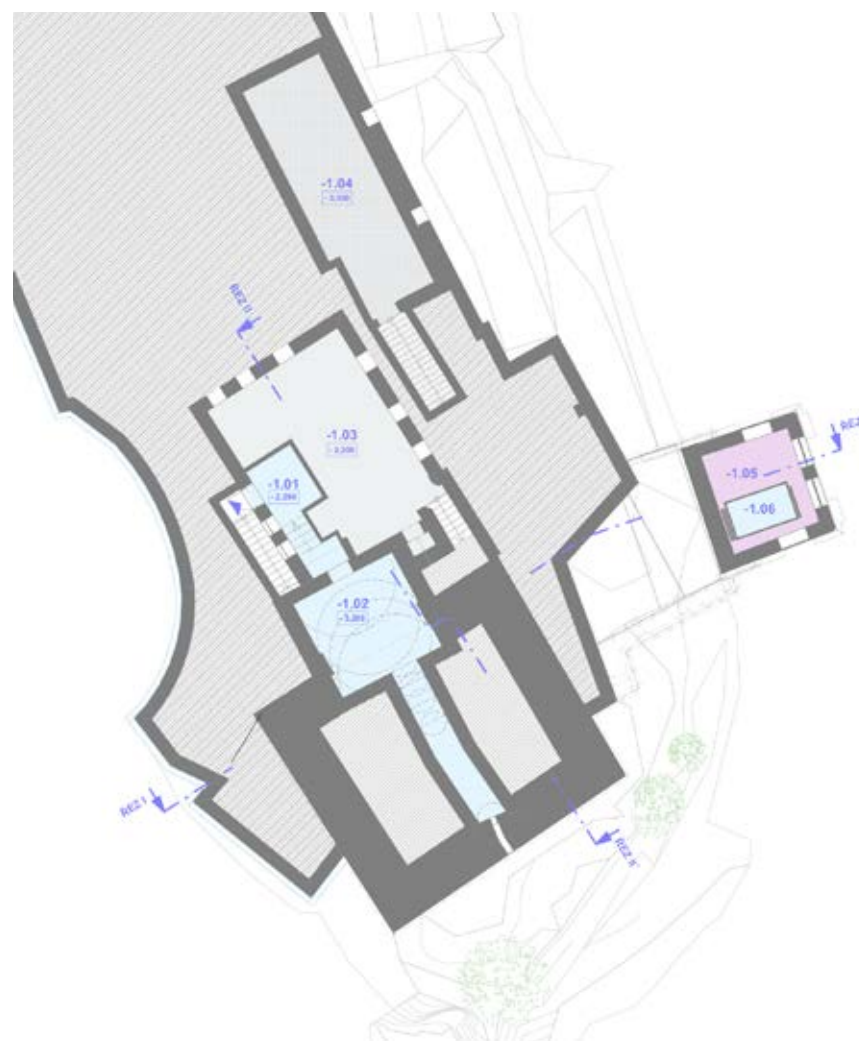
etapa 4

Projekt počítá s provedením archeologického průzkumu v místě plata, v rámci kterého budou odstraněny vrstvy některých stavebních konstrukcí a betonové výplně až na rostlou skálu. Tento protor se potom plánuje opět zastropit a ve vzniklém interiéru zřídit expozici archeologického naleziště.

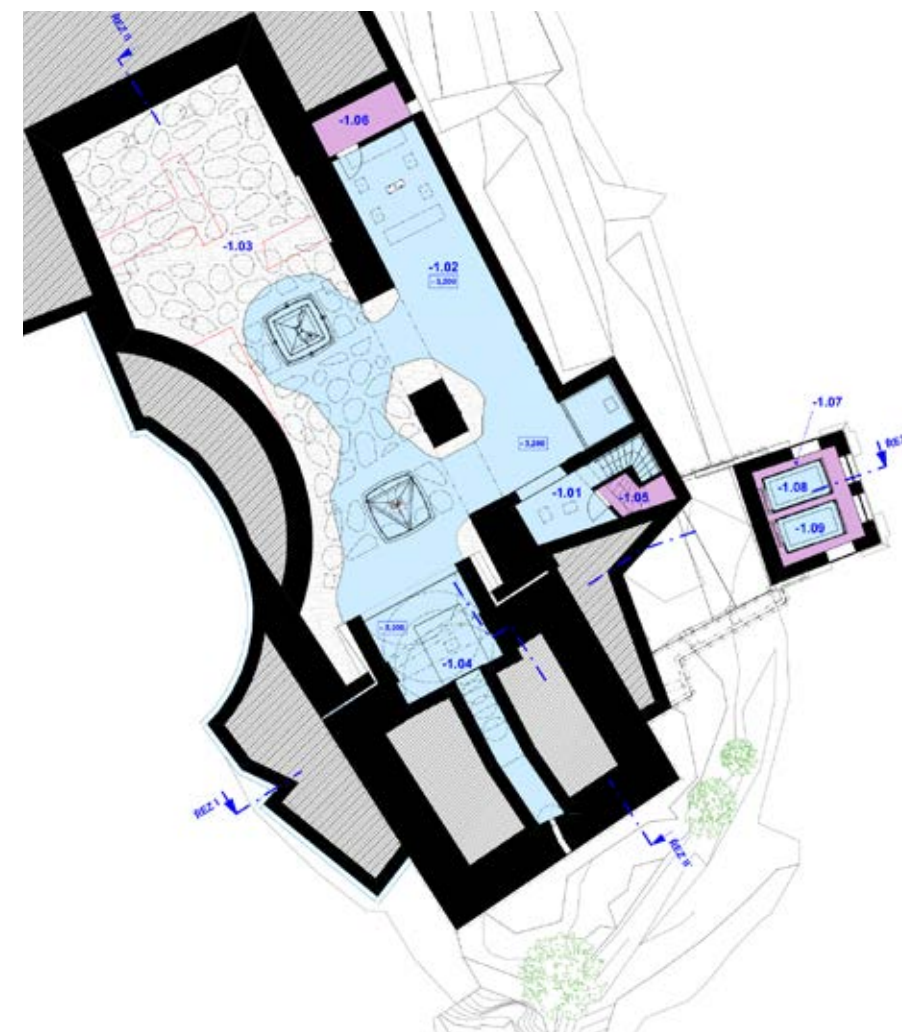
Otázkou je, zdali se po provedení archeologického průzkumu jedná o natolik atraktivní prostor a je vhodná forma zastropení konstrukcí s nákladným technickým řešením a funkcí muzeální expozice.

Doporučujeme zvážit vytvoření pouze dočasné expozice po dobu trvání archeologického průzkumu.

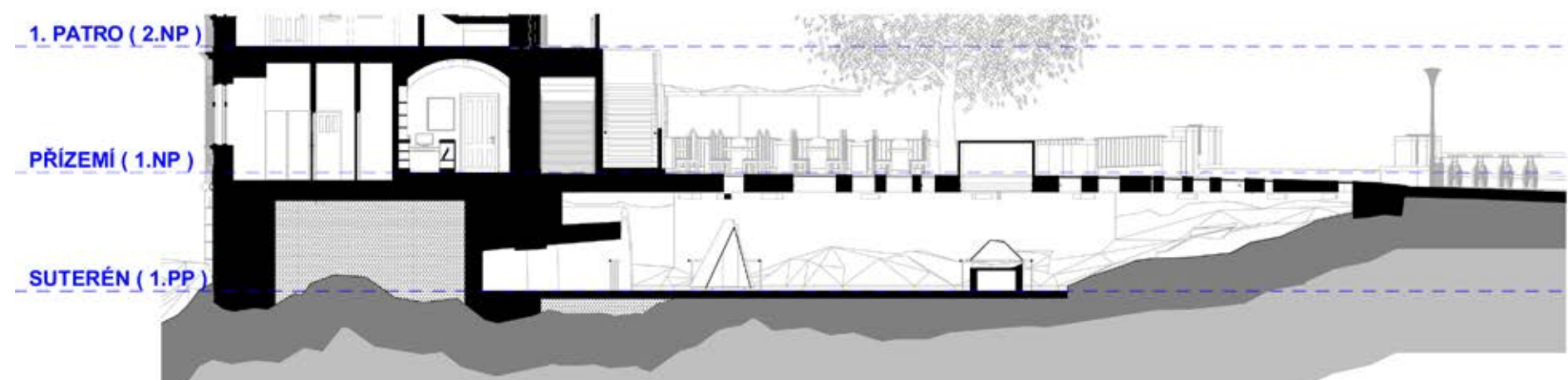
stávající stav

návrh

příční řez podzemím plata

Návrh interiéru a řešení detailů

Doporučení KAM KV°

Méně je více

Osvědčeným způsobem při renovaci historických prostor je jejich očištění od nežádoucích nánosů z pozdějších dob a navrácení určité authenticity. Zvláště u výstavních prostor je v našem zájmu vytvořit akcent na vystavený exponát, což znamená, že by měl být interiér pojat minimalisticky bez přidávání nových zbytečných prvků. Takový přístup se osvědčil u řady tuzemských i zahraničních výstavních síní.

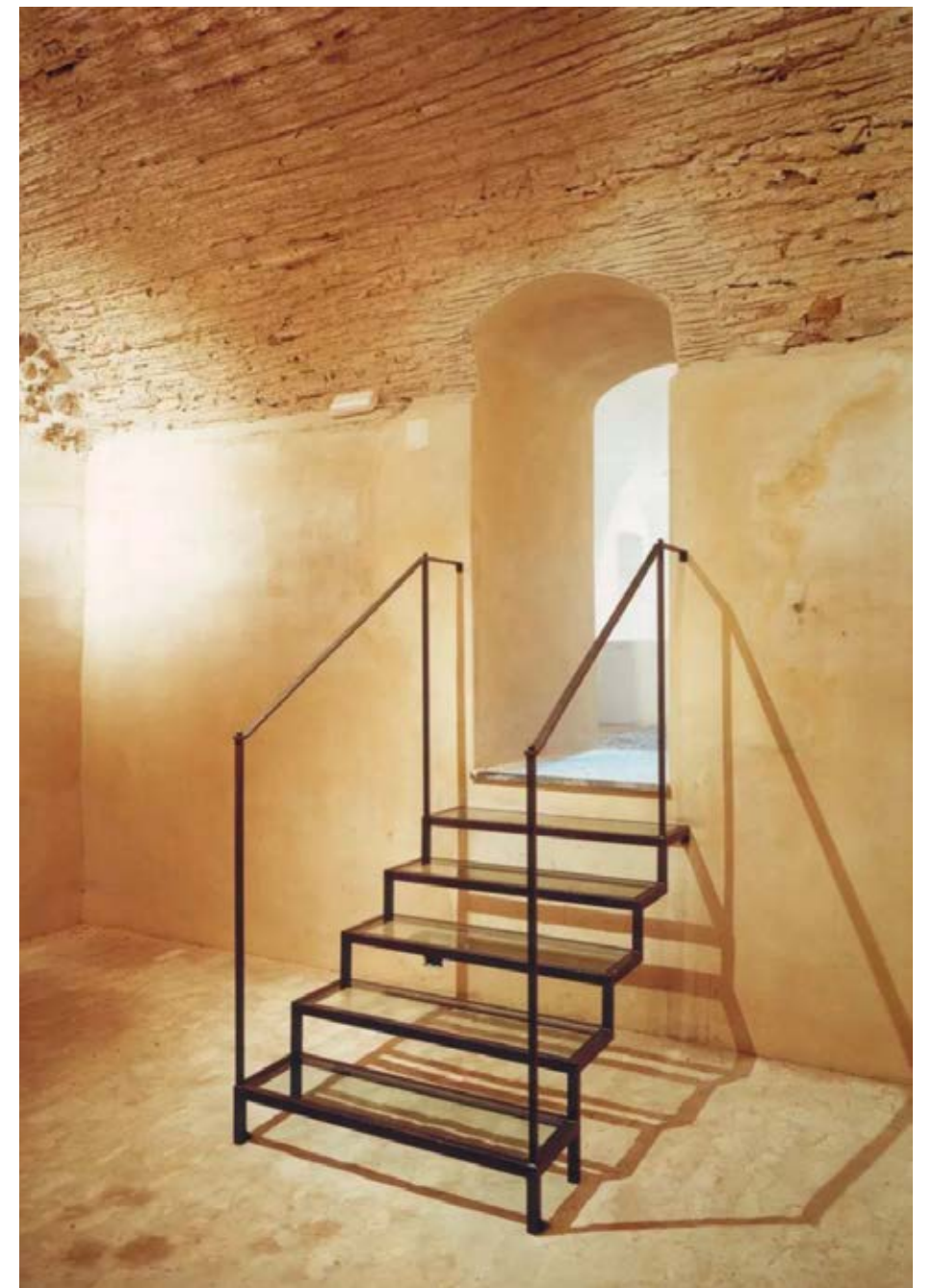
Jen výjimečně navrhovat vlastní mobiliář

Pokud nepatříme mezi uznávané autory s vlastním portfoliem průmyslového designu, je velké riziko pouštět se při návrhu interiéru i do návrhu vlastního nábytku. Design židle, která musí vedle aspektů estetických splňovat ergonomické, ekonomické nebo skladovací požadavky, je i pro zkušeného designéra práce na řadu měsíců a obnáší nejen návrh a výrobní model, ale také řadu testů a kritiky odborníků. Případy, kdy architekt navrhl vlastní mobiliář speciálně pro svůj interiér, se řadí spíše mezi výjimky a často jde o velikány světové architektury jako Mies van der Rohe nebo Le Corbusier. V drtivé většině případů je nejlepší cesta navrhnout pěkný čistý prostor a podpořit ho nábytkem kvalitní designové značky.

Nesnažit se původní prvky dekorovat, aby zapadly mezi ty původní

Při revitalizaci historického objektu vedle renovace či obnovy původních konstrukcí a materiálů, které odkazují na určitou dobu vzniku, doplňujeme často také prvky nové, které by měly rovněž odkazovat na dobu svého vzniku. Jde-li nám o zachování authenticity objektu, nesmí nové svítidlo nebo kus nábytku budit pochybnost, že je ze současné doby.

Shrnutí

Zámecký vrch, objekt Zámecké věže a přilehlých prostorů nabízí již teď velký benefit coby vyhlídkové místo a relikv středověké historie města a je otázkou, jestli je potřeba tolik relativně komplikovaných stavebních zásahů, zvláště když se výjma nového podzemního prostoru muzea neuvažuje o jiné zásadní změně funkce.

Doporučení KAM KV° pro postup ve věci revitalizace komplexu Zámecké věže se snaží o zjednodušení navrhovaných zásahů, zefektivnění procesu revitalizace fázovým postupem omezit prvotní náklady bez snížení kvality celkového výsledku.

navrhovaný postup

- Realizovat návrh po etapách – Zámecký výtah a plato, Zámecká věž, archeologický průzkum podzemí a jeho prezentace.
- Stanovit rozpočet investičních a provozních nákladů, včetně harmonogramu procesu revitalizace.
- Přístřešek nástupu dolní stanice Zámeckého výtahu rekonstruovat společně s plánovanou rekonstrukcí Tržních krámků, akcentovat vstup k výtahům a uvolnit pro přístup k nim celou půdorysnou dispozici.
- Prostor nejvyšší terasy Zámeckého vrchu nabízí možnost relativně rychle, finančně i technicky nenáročně zrekonstruovat veřejný prostor plata Zámeckého vrchu změnou z parkování na prostor pro odpočinek formou cílených temporálních zásahů, které budou počítat s budoucím archeologickým průzkumem. Lokální oprava povrchu, umístění městského mobiliáře, temporální zeleně a osvětlení může místo pro veřejnost v krátkém čase zatraktivnit za vynaložení nevelkých nákladů.
- Přehodnotit navrhovaný obsahový scénář výstavní expozice a koncept prezentace.
- Zjednodušit návrh funkcí celkové revitalizace komplexu. Předloženy návrh počítá s řadou funkčních zásahů, jejichž užívání je sporné - skladové prostory muzea ve spodní stanici výtahu, nová střecha, podkrovní prostor přednáškového sálu na horní stanici, bourání jedné přístavby a stavba jiné atd.
- Zvážit, jestli je třeba tolik stavebních zásahů v interiéru věže, přestože zde zůstává stejná funkční náplň jako v minulosti, a to funkce restauračního zařízení.
- Revitalizovat soudobými zahradními úpravami jako celek i sousední prostranství – níže položené terasy Zámeckého vrchu, které svou prostorovou kompozicí a architektonickým významem utváří genius loci Zámeckého vrchu a zpřístupnit je veřejnosti.

